

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA
Zbornik rezimea radova

Zlatibor, 27. - 30. novembar 2023. godine

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA, Zlatibor, 27. – 30. novembar 2023. godine

NAUČNI ODBOR

Milan Stević, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd - predsednik

Članovi:

Dragana Budakov - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Miloš Stepanović - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Aleksandra Konjević - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Dragica Brkić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Slavica Vuković - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Nenad Trkulja - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Dragana Božić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Radivoje Jevtić - Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Biljana Vidović - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Tatjana Popović Milovanović - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Duška Jerinić-Prodanović, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Rada Đurović-Pejčev - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Nataša Duduk - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Darko Jevremović - Institut za voćarstvo, Čačak
Bojan Konstantinović - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Ivan Milenković - Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet

ORGANIZACIONI ODBOR

Emil Rekanović – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd, predsednik

Članovi:

Goran Aleksić – Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Aleksa Obradović – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Ivana Vico – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Mila Grahovac – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Milena Popov – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Željko Milovac – Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Goran Jokić – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Dijana Eraković – Galenika-Fitofarmacija a.d., Beograd
Dragan Sekulić – Agrosava d.o.o, Beograd
Jovan Ivačković – Ekosan d.o.o, Beograd
Vesna Urošević – Agromarket d.o.o, Kragujevac
Nešo Vučković – Nufarm, Austria
Dušica Bojović – BASF Srbija d.o.o, Beograd
Srđana Petrović – Corteva Agriscience SRB d.o.o, Novi Sad
Dragan Lazarević – Bayer d.o.o, Beograd
Goran Milošević – Delta Agrar, Beograd
Aleksandar Jotov – Savacoop doo, Novi Sad
Miroslav Ivanović – Syngenta doo, Beograd

Izdavač	Društvo za zaštitu bilja Srbije, Nemanjina 6, 11080 Beograd
Za izdavača	Dr Goran Aleksić
Štampa	KAKTUSPRINT, Beograd
Tiraž	50 Beograd, 2023.

CIP – Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
632(048)

Симпозијум о заштити биља (17; 2023; Златибор)

Zbornik rezimea radova/XVII simpozijuma o zaštiti bilja, 27.– 30. novembar 2023., Zlatibor.-Beograd: Društvo za zaštitu bilja Srbije, 2023 (Beograd: Kaktusprint). 93 str.; 24 cm

Tiraž 50. -Registar.

ISBN-978-86-83017-42-3

а) Биљке – Заштита – Апстракти

б) Пестициди - Апстракти

COBISS.SR-ID 130184457

MIKOPOPULACIJA NA MALINI U SRBIJI

Tanja Vasić¹, Darko Jevremović², Sanja Živković¹, Aleksandra Bulajić³

¹Poljoprivredni fakultet Kruševac, Univerzitet u Nišu, Kosančićeva 4, 37000 Kruševac

²Institut za voćarstvo, Kralja Petra I br. 9, 32000 Čačak

³ Poljoprivredni fakultet Beograd, Univerzitet u Beograd, Nemanjina 6, 11080 Beograd

E-mail: tanjavasic82@gmail.com, vasic.tanja@ni.ac.rs

Malina je višegodišnja listopadna biljka, žbunastog ili polužbunastog rasta, sa jednogodišnjim i dugim dvogodišnjim izdancima, koja pripada porodici ruža (*Rosaceae*). Malina duži niz godina spada u grupu ekonomski najznačajnijih vrsta voća u Republici Srbiji. Po prinosima na evropskom kontinentu se izdvajaju Rusija, Poljska, Srbija i Španija. Međutim, najveća robna proizvodnja se ostvaruje u Srbiji, jer se više od 95% svežih i prerađenih plodova maline plasira na svetskom tržištu. Svetska proizvodnja maline u 2019. godini iznosila je 684.000 tona.

Sistematskih istraživanja mikopopulacije maline u Srbiji do sada nije bilo. U ovome radu iznosimo rezultate preliminarnih istraživanja mikopopulacije maline poreklom iz Srbije. Uzorci su prikupljeni u vremenskom periodu jun - avgust od 2019. do 2022. godine. Ukupno je analizirano 28 nasumično skupljenih uzoraka sa tri lokaliteta u Srbiji (Čačak 8, Ivanjica 10, Arilje 10). Analizirani su koren i stablo. Fragmenti biljaka su pažljivo isprani pod tekućom vodom. Tako pripremljeni uzorci dezinfikovani su sa 1% natrijum-hipohloritom (NaOCl) 1 minut i isprani tri puta u sterilnoj destilovanoj vodi. Potom su prosušeni na sterilnom filter papiru i stavljani na krompir dekstrozni agar (KDA). U svaku Petri kutiju stavljeno je po 5 fragmenata uzetih po uzorku, u pet ponavljanja, i inkubirani u termostatu pri 24°C. Pregled se obavljao svaka 3 dana, a na većini uzoraka micelija se razvila oko biljnog fragmenta do 14. dana. Razvijene kolonije presejane su na novu KDA podlogu te je, nakon početnog porasta, vršni deo micelije ponovno presejan na KDA. Mikroskopski pregled obavljen je pomoću mikroskopa marke Olympus CX31. Morfološka identifikacija gljiva do roda obavljena je pomoću standardnih ključeva. Izračunata je učestalost izolacije u % prema formuli (Vrandečić i sar., 2011): broj kolonizovanih delova sa gljivama / ukupan broj analiziranih biljnih delova x 100.

Ukupno je pregledano 700 fragmenta biljaka iz kojih je izolovano 6 rodova gljiva: *Didymella*, *Fusarium*, *Rhizoctonia*, *Verticillium*, *Alternaria* i *Epicoccum*. Na biljkama iz kojih su izolovane gljive bili su jasno vidljivi makroskopski simptomi zaraze. Na svim biljkama sa kojih su izolovane gljive bili su jasno izraženi simptomi na stabljikama u vidu nekrotičnih pega i lezija. Sa tih biljaka izolovane su gljive iz roda *Alternaria*. Isto tako kod velikog broja biljaka, na stablima su uočene ljubičasto braon nekroze, u donjoj trećini stabla i iz tih biljaka su izolovane gljive iz roda *Didymella*. Na korenovom sistemu biljaka bili su prisutni simptomi u vidu svetlo do tamno braon nekroza i iz ovih biljaka su izolovane gljive iz rodova *Fusarium* i *Rhizoctonia*. Takođe kod pojedinih biljaka na korenovom sistemu uočeno je obezbojavanje sprovodnog tkiva i iz tih biljaka izolovane su gljive iz roda *Verticillium*.

S obzirom na veliki značaj maline kao voćne vrste, posebno za manje razvijena brdsko planinska područja u Srbiji, cilj ovog rada bio je izolacija i morfološka determinacija mikopopulacije na malini radi jasnijeg sagledavanja problema u proizvodnji maline (izumiranje biljaka i smanjenje prinosa) kao posledice prisustva fitopatogenih gljiva.